

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikön toiminnankuvaus

Laatija: Rosa Korhonen

Päivitetty: 15.1.2025

**Euroopan unionin
rahoittama**

NextGenerationEU

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

Sisällys

1 ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖHALLINTO	3
1.1 Toimintaympäristö ja organisaatio	3
1.2 Henkilöstö.....	3
1.2.1 Hammaslääkärihenkilöstö	3
1.2.2 Muu henkilöstö	4
2 TIETOJÄRJESTELMÄT JA TYÖVÄLINEET	5
2.1 Potilastietojärjestelmät.....	5
2.2 Muut tietojärjestelmät ja työvälineet.....	5
3 SUU- JA LEUKASAIRAUKSIEN OPETUSYKSIKÖN TILAT	6
3.1 Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö	6
3.2 Muut tilat	7
4 YKSIKÖN TOIMINTA	8
4.1 Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö	8
4.2 Monialaisuus opetusyksikössä	9
4.3 Potilaaksi suu- ja leukasairauksien opetusyksikköön	10
4.4 Työvuorosunnittelu ja henkilöstön toiminta	11
4.5 Kliininen hoitoharjoittelu ja sen sisältö	11
4.6 Opiskelijoiden arviointi	13

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

1 ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖHALLINTO

1.1 Toimintaympäristö ja organisaatio

Pohjois-Savon hyvinvointialue vastaa Itä-Suomen yliopiston hammaslääketieteen koulutuksen kliinisestä opetuksesta. Vuonna 2013 valmistunut suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö on yksi maailman nykyaikaisimmista. Opiskelijat pääsevät opettelemaan hoitotyötä ensin aitoa ympäristöä vastaavassa simulaatioharjoitustilassa ja opintojen edetessä potilasvastaanotolla. Kuopion hammaslääketieteen koulutukseen otetaan vuosittain 40 opiskelijaa.

Kuopion hammaslääketieteen opetuksessa painotetaan potilaan terveydentilan ja terveystarpeiden kokonaisvaltaista hahmottamista ja niiden huomioimista hoidon kaikissa vaiheissa. Opiskelijan kehittyminen kumppanuuteen muiden lääketieteen erikoisalojen kanssa on keskeinen tavoite. Hyvä yhteistyö Kuopion yliopistollisen sairaalan yksiköiden ja Itä-Suomen yliopiston tiedekuntien kanssa tukee opiskelijan kasvua suu- ja leukasairauksien asiantuntijaksi.

Kuopiolainen hammaslääkärikoulutus painottaa potilaan kokonaisvaltaista hoitoa. Tulevat hammaslääkärit oppivat nykyaikaisimmat tekniikat ja teknologiat sekä toimenpidekeskeisen ja tarkkuutta vaativan työn kaikki ulottuvuudet. Keskeistä koulutuksessa on kokonaisvaltainen asennoituminen potilaan hoitoon ja hänen vointinsa.

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö on osa Pohjois-Savon hyvinvointialueen erityispalveluja, operatiivista keskusta, aistinelinsairauksien osaamiskeskusta. Tämän vuoksi Pohjois-Savon hyvinvointialueen yleiset ohjeistukset ja velvoitteet niin toiminnan kuin talouden suhteen sitovat myös suu- ja leukasairauksien opetusyksikköä.

1.2 Henkilöstö

1.2.1 Hammaslääkärihenkilöstö

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä on käytössä yhdeksän päävirkaa hammaslääkäriopettajille. Näistä yksi virka on opetusyksikön apulaisylihammaslääkäriin virka. Lisäksi opetusyksikössä työskentelee yliopistolle päävirassa olevia hammaslääkäreitä, tehden sivuvirkaa kliinisessä opetuksessa. Osa-aikaiset työpöytätyöt ovat suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä yleisiä,

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

minkä johdosta työntekijämäärä on suuri. Opetusyksikössä työskentelee tällä hetkellä noin 35 hammaslääkäriopettajaa.

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä työskentelee niin erikoishammaslääkäreitä, erikoistuvia hammaslääkäreitä kuin hammaslääketieteenlisensiaatteja. Eri erikoisalat ovat edustettuna laajasti. Pääpaino on kliinisessä opetustyössä, mutta osa erikoistuvista hammaslääkäreistä tekee myös omaa potilastyötä suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä. Erikoistuville hammaslääkäreille ohjautuvat muun muassa potilaat, joiden hoidontarve on perustason opiskelijoille liian haastava. Kliinisten erikoisalojen hammaslääkäriopettajat ovat velvoitettuja osallistumaan myös suu- ja leukasairauksien poliklinikan järjestämään virka-ajan ulkopuoliseen päivystykseen. Päivystyksessä hoidetaan erikoissairaanhoidon tasoisia suu- ja leukakirurgisia potilaita arkisin ilta-yöaikaan ja viikonloppuisin vuorokauden ympäri. Päivystysperheydytyksestä ja työvuoroista vastaa suu- ja leukasairauksien poliklinikka.

1.2.2 Muu henkilöstö

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä työskentelee apulaisosastonhoitaja, kaksi suuhygienistiä ja kahdeksan hammashoitajaa. Osastonhoitaja on suu- ja leukasairauksien poliklinikan kanssa yhteinen. Niin suuhygienistit kuin hammashoitajat osallistuvat kliiniseen opetustyöhön ohjaten ja avustaen opiskelijoita kliinisessä työskentelyssä. Hammashoitajille on nimetty erilaisia vastuualueita pääasiassa eri oppiaineiden mukaan. Yksi hammashoitajista tekee osa-aikaisesti työtä potilasjaon parissa. Hänen työnkuvaansa kuuluu muun muassa sopivien potilaiden jakaminen opiskelijoille heidän tarpeidensa mukaisesti.

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä työskentelee lisäksi kaksi sihteerä ja yksi hammasteknikko. Hammasteknikko osallistuu erilaisten opetusyksikössä toteutettavien hammasproteettisten työvaiheiden ohjaamiseen ja toteuttamiseen.

Kliinisen vaiheen opiskelijoita suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä työskentelee yhteensä 120 opiskelijaa. Kliinisen vaiheen opiskelijat ovat HL3-HL5 kurssien opiskelijoita. Myös alemmilla vuosikursseilla on mahdollisuus tulla tutustumaan suu- ja leukasairauksien opetusyksikön työhön avustaen vanhempien vuosikurssien opiskelijoita. Tämän lisäksi opetusyksikössä työskentelee Savonia AMK:n suuhygienistiopiskelijoita kliinisessä harjoittelussa. Yhden työvuoron aikana hammaslääketieteen opiskelijat tekevät kliinistä työtä enimmillään 50 hoitoyksikössä.

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

2 TIETOJÄRJESTELMÄT JA TYÖVÄLINEET

2.1 Potilastietojärjestelmät

Potilastietojärjestelmänä suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä on Uranus ja WinHIT. Potilastekstien kirjaaminen, toimenpiteiden ja diagnoosien kirjaaminen toteutetaan WinHITissä. Opiskelija vastaa potilasasiakirjojen kirjaamisesta, toimenpiteiden ja diagnoosien kirjaamisesta. Hoitokäynnistä vastannut hammaslääkäriopettaja hyväksyy nämä kaikki. Potilaskäyntien laskutus tapahtuu WinHITin kautta. WinHIT on suu- ja leukasairauksien opetusyksikön KANTA-arkistoivajärjestelmä, mutta toimenpiteet ja diagnoosit tulee kuitenkin hyväksyä vielä erikseen myös Uranuksen kautta.

Uranuksessa on käytössä muistilistasovellus, jonka kautta ammattilaiset voivat viestiä potilaan hoitoon ja hoidonjärjestämiseen liittyvistä asioista toisten ammattilaisten tai työyksikön kanssa. Muistilistasovellus on myös opiskelijoiden käytössä.

Opetusyksikön WinHIT on eri tietokannassa kuin peruspalvelujen suun terveydenhuollon WinHIT, mutta tulevaisuudessa tavoitteena on liittyä samaan tietokantaan, mikä helpottaisi muun muassa potilaiden siirtymistä peruspalvelujen suun terveydenhuollon ja opetusyksikön välillä. Toistaiseksi potilaiden hallinta ja ajanvaraukset tapahtuvat Uranuksen Oberon-sovelluksen kautta.

2.2 Muut tietojärjestelmät ja työvälineet

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikön röntgenkuvantaminen tapahtuu KYSin Röntgen 1:n tiloissa. Intraoraalikuvaukset pystytään puolestaan toteuttamaan suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä. Röntgenkuvien hallinnoimiseen käytössä olevat järjestelmät ovat Pacs ja Romexis.

ISLAB eli Itä-Suomen laboriokeskus vastaa opetusyksikön laboratoriopalveluiden tuottamisesta. Mahdolliset laboratoriolähetteet ja -tutkimuspyynnöt kirjataan Uranuksen Weblab-sovelluksen kautta. Vastaavasti tarvittavien reseptien kirjaaminen toteutuu Uranuksen kautta. Mahdolliset todistukset ja lausunnot kuten lääkärintodistukset kirjataan Uranuksen UNA-sovelluksen kautta.

Opetusyksikön toiminta edellyttää erilaisten tukipalvelujen toteutumista. Servican tuottamiin tukipalveluihin kuuluvat täyttöpalvelu ja välinehuolto. Pääosa välinehuollosta toteutetaan KYSin Kaarisairaалassa sijaitsevassa keskitetyssä välinehuollossa. Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä on käytössä yksi oma

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

desinfiioiva pesukone, jonka avulla kriittisten välineiden ja instrumenttien tarpeeksi nopea kierto ja riittävyys voidaan taata. Tukipalveluista tilojen siivoussopimus puolestaan toteutuu yliopiston vuokrasopimuksen kautta.

Muita yhteistyökumppaneita ovat erilaiset ulkoiset hammaslaboratoriot sekä Istekki, joka vastaa koko Pohjois-Savon hyvinvointialueen tieto- ja viestintäteknologisten palveluiden tuottamisesta.

Erilaisia työohjeita ja tietoa liittyen suu- ja leukasairauksien opetusyksikön toimintaan on tallennettu työasemien Y-asemalle ja yksikön Teams-kansioihin. Yliopiston järjestelmistä eLearn on myös oleellinen kliinisen hoitoharjoittelun kannalta. Kliinisen hoitoharjoittelun eLearn-sivustolle on koottu runsaasti opiskelijoille kohdennettua tietoa liittyen kliiniseen opetukseen. Myös laajat oppiainekohtaiset ohjeet on koottu kliinisen hoitoharjoittelun eLearn-sivustolle. Myös hammaslääkäriopettajilla on pääsy kliinisen hoitoharjoittelun eLearn-sivustolle.

Yleiset tiedotteet ja uutiset löytyvät Pulssi-intrasta, jonka on koko Pohjois-Savon hyvinvointialueen yhteinen sisäinen informaatiokanava. Pohjois-Savon hyvinvointialueen ohjeet ja säädökset koskevat niin opetusyksikössä työskentelevää henkilöstöä kuin kliiniseen hoitoharjoitteluun osallistuvia opiskelijoita. Tämän johdosta esimerkiksi vaara- ja haittatapahtumien ilmoittamiseen on käytössä sähköinen Laatuportti-järjestelmä niin henkilöstölle kuin opiskelijoille.

3 SUU- JA LEUKASAIRAUKSIEN OPETUSYKSIKÖN TILAT

3.1 Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö sijaitsee yliopiston Canthia-rakennuksen kolmannessa kerroksessa yliopiston Hammaslääketieteen yksikön tilojen läheisyydessä. Tiloja on osittain kahdessa kerroksessa. Potilastoimisto, jossa sihteerit työskentelevät sekä apulaisosastonhoitajan ja potilasjaosta vastaavan hammashoitajan yhteinen työhuone sijaitsevat neljännessä kerroksessa. Pohjois-Savon hyvinvointialue toimii tiloissa vuokralaisena.

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä on yhteensä 68 hoitoyksikköä, joista osa on vuokrattu Savonia AMK:lle suuhygienistien kliinistä harjoittelua varten. Neljä hoitoyksikköä on varustettu röntgenkuvausputkilla ja säteilysuojaavilla seinärakenteilla intraoraalikuvausten mahdollistamiseksi varten. Nämä hoitoyksiköt on suunniteltu erityisesti juurihoitopotilaiden hoitoa varten. Opetusyksikössä ei ole

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

omia tietyille opiskelijalle nimettyjä hoitoyksiköitä. Hoitoyksiköt on jaettu oppiaineiden mukaan alueittain. Hoitoyksiköille ei ole erillistä varauslistaa, vaan vuoron alkaessa kukin opiskelija voi itse päättää, mihin hoitoyksikköön menee työskentelemään.

Opetusyksikön tiloihin kuuluu myös kaksi niin kutsuttua erikoishoitohuonetta, joissa hammaslääkäreiden oma potilastyö on mahdollista. Nämä hoitohuoneita on myös mahdollista käyttää, mikäli esimerkiksi potilas tarvitsee hiljaisempaa hoitotilaa. Lisäksi opetusyksikössä on neljä huonetta intraoraaliröntgenkuvausta varten, radiologien työtila, kolme tarve-aine- ja välinevarastoa, hoitohenkilöstön yhteinen työhuone ja hammaslääkäriopettajien yhteinen työhuone. Hoitohenkilöstön ja hammaslääkäriopettajien työhuoneet ovat avointa työskentelytilaa, jossa kenelläkään ei ole omaa nimettyä työpistettä.

Opetusyksikössä on myös kaksi välinehuollon tilaa, toinen likaisille ja toinen puhtaille instrumenteille. Tämän lisäksi opetusyksikössä on kaksi hammasteknistä työtilaa, henkilöstön taukotila, opiskelijoiden taukotila ja yksi työhuone yleistä hiljaista työskentelyä varten. Opiskelijoiden työtila on opetusyksikön välittömässä läheisyydessä.

3.2 Muut tilat

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikön toimintaa on hajautettu laajasti KYSille. Opiskelijat työskentelevät Suu- ja leukasairauksien poliklinikan LS16 tehden vaativampia kirurgisia toimenpiteitä yhdessä suu- ja leukakirurgiaan perehtyneen hammaslääkäriopettajan kanssa. Lisäksi klinisen vaiheen opiskelijat osallistuvat Suu- ja leukasairauksien poliklinikan hammaslääkäreiden toiminnan seuraamiseen niin poliklinikalla kuin leikkaussaleissa.

Seurantoja järjestetään myös KYSin Röntgen 1 tiloissa, jossa opiskelijat osallistuvat kliniseen hoitoharjoitteluun kuuluvaan radiologian opetukseen. Opiskelijoilla on mahdollista seurata myös peruspalvelujen hammaslääkäreiden työskentelyä Canthia-rakennuksessa sijaitsevassa hammashoitolassa. Osana kliinistä hoitoharjoittelua on pilotoitu myös hajautettua opetusta. Esimerkiksi hajautettu pedodontian oppiaineen opetus toteutettiin yhteistyössä peruspalvelujen kanssa Savotalon hammashoitolassa Kuopion keskustassa.

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

4 YKSIKÖN TOIMINTA

4.1 Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikön toiminnan ydintarkoituksena on järjestää hammaslääketieteen opetuksen kliinisen vaiheen peruskoulutus. Tästä Pohjois-Savon hyvinvointialue on sopinut yhdessä yliopiston kanssa. Pohjois-Savon hyvinvointialue on sitoutunut tuottamaan kliinisen hoitoharjoittelun yliopiston laatiman opetussuunnitelman mukaisesti. Keskiössä on myös potilaalle tarjottu laadukas hoitokokemus. Kliiniseen hoitoharjoitteluun sisältyy kaikkien eri oppiaineiden kliininen hammaslääketieteellinen opetus. Kliininen hoitoharjoittelu järjestetään potilastyöskentelynä Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä. Tässä tehokkaassa palvelumallissa potilas saa hoidon ja opiskelija oppimiskokemuksen.

Kliininen hoitoharjoittelu sisältää pääasiassa potilastyöskentelyä. Potilastyöhön sisältyvät omien potilaiden hoitojen suunnittelu, järjesteleminen ja toteuttaminen. Potilastyöt käsittävät laajasti niin omien ajanvarauskirjojen hallinnan, uusien aikojen sopimisen, omien jonojen tarkastelun, uusiin potilaisiin perehtymisen, tarvittavien läheteiden kirjaamisen kuin röntgenkuvien lausumisen. Opiskelijat vastaavat myös itse ennen kliinisen hoitoharjoittelun vuoron alkua hoitoyksikön pyyhinnöistä ja tarveaineiden, tarvikkeiden ja instrumenttien palauttamisesta. Vuoron loppuksi he vastaavasti hoitavat itse hoitoyksikön siivoamisen ja kaikkien tarvikkeiden palauttamisen.

Omien potilaiden lisäksi opiskelija työskentelee erilaisilla opetusyksikön sisäisillä poliklinikoilla osana kliinistä hoitoharjoittelua. Kirurgian poliklinikalla kandidit suorittavat suukirurgisia toimenpiteitä hammaslääkäriopettajan jatkuvassa ohjauksessa. KYSin Suu- ja leukasairauksien poliklinikalla sijaitsevassa LS16:ssa opiskelijat suorittavat edelleen haastavampia suukirurgisia toimenpiteitä hammaslääkäriopettajan johdolla. Limakalvopoliklinikalla puolestaan potilaat hoitavat suupatologisia potilaita yhdessä suupatologiaan perehtyneen hammaslääkäriopettajan kanssa.

Focus-poliklinikalla opiskelijat suorittavat erikoissairaanhoidon potilaille infektiofokuskartoituksia tarpeen mukaan. Focus-poliklinikalla potilaat ohjautuvat Suu- ja leukasairauksien poliklinikalta. Tämän lisäksi opetusyksikössä on klinikkapolitoimintaa, jossa työskentelevät HL4-kurssin opiskelijat. Klinikkapolilla puolestaan tehdään esimerkiksi suun suppeita tutkimuksia opetusyksikköön hoitoon saapuville potilaille hoidontarpeen kartoittamiseksi. Klinikkapolilla hoidetaan tarvittaessa myös opetusyksikön omia päivystyspotilaita ja kontrollipotilaita. Kaikille näille poliklinikoille opiskelijat varaavat vuoronsa itse tai vuorot jaetaan heille

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

etukäteen. Varauslistat ovat Kliinisen hoitoharjoittelun eLearn-sivustolla. Erilaisilla poliklinikoilla työskentely on pakollinen osa kliinistä hoitoharjoittelua.

4.2 Monialaisuus opetusyksikössä

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä monialaisuus on keskiössä. Yhteistyötä tehdään niin Savonia Ammattikorkeakoulun, Savon ammattiopiston, peruspalvelujen kuin erityispalvelujen kanssa. Suu- ja leukasairauksien opetusyksikön hammaslääketieteen kliinisen vaiheen opiskelijat hoitavat potilaita yhteistyössä Savonia Ammattikorkeakoulun suuhygienistiopiskelijoiden kanssa. Mahdollisten konsultaatioiden toteuttaminen sekä potilaiden hoito onnistuu joustavasti yhteisten tilojen ansiosta. Jokaiselle hammaslääkäriopiskelijalle on jaettu suuhygienistiopiskelijapari, jonka kanssa yhteistyötä toteutetaan. Hammaslääkäriopiskelija voi siirtää potilaan suuhygienistiopiskelijalle tietyin ehdoin esimerkiksi parodontologista anti-infektiivistä hoito varten. Vastaavasti suuhygienistiopiskelija voi konsultoida joustavasti omaa hammaslääkäriopiskelijaparia esimerkiksi kariesepäilyn suhteen.

Tämä joustava yhteistyö tukee molemminpuolista oppimista tulevaisuuden monialaisesta toimennasta sekä sujuvoittaa potilaan hoitopolkua opetusyksikössä. Suuhygienistiopiskelijoiden ja hammaslääkäriopiskelijoiden työskentely samassa kliinisen hoitoharjoittelun työtilassa, opetusyksikön tilassa, on maassamme ainutlaatuista. Savon ammattiopiston suun terveydenhuoltoon suuntautuneiden lähihoitajaopiskelijoiden käytännön harjoittelun yksi osa toteutetaan suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä. Tällöin he työskentelevät avustaen hammaslääkäriopiskelijoita kliinisessä potilastyössä, mikä mahdollistaa nelikäsityöskentelyn oppimista jo opiskeluaikana.

Koska suu- ja leukasairauksien opetusyksikön toiminta on osa erityispalveluja, myös moniammatillinen toiminta erityispalvelujen sisäisesti on huomioitu. Tästä esimerkkinä on muun muassa Focus-poliklinikan toiminta, jossa hammaslääkäriopiskelijat tekevät infektiotutkimuksia erityispalvelujen potilaille. Lisäksi uniapneapotilaita hoidetaan yhteistyössä keuhkopoliklinikan kanssa. Hammaslääkäriopiskelijat hoitavat opetusyksikössä erityispalvelujen uniapneapotilaita toteuttaen heille uniapneakiskohoitoja. Tämä yhteistyö ja opetus uniapneapotilaiden suhteen on maanlaajuisesti ainutlaatuista, sillä vastaavaa toimintaa ei ole toteutettu muissa opetusyksiköissä. Lisäksi opetusyksiköstä konsultoidaan matalalla kynnyksellä muita erikoisalvoja suu- ja leukasairauksien lisäksi. Esimerkiksi potilaan toimenpidekelpoisuutta arvioidaan yhdessä sisätautien kanssa.

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

Opetusyksikössä hoidetaan pääsääntöisesti perushoitotasoisia potilaita. Yhteistyö ja kommunikaatio peruspalvelujen kanssa on jatkuvaa, ja sillä pyritään luomaan sujuva hoitopolku potilaalle. Peruspalvelujen kanssa viestintä esimerkiksi potilastarpeista tai yksittäisen potilaan tarvitsemasta hoidosta on sujuvaa, jotta potilas saa parhaan mahdollisen hoidon hänelle oikeassa paikassa.

4.3 Potilaaksi suu- ja leukasairauksien opetusyksikköön

Potilaat tulevat hoitoon läheteellä Pohjois-Savon hyvinvointialueelta. Opetusyksikön nimetyt hammaslääkäriopettajat hyväksyvät läheteitä yhteisesti sovittujen käytäntöjen ja vallitsevan potilastarpeen mukaan. Potilaat vastaavat siten hoidontarpeeltaan peruspalvelujen tasoa. On mahdollista, että potilasta ei hyväksytä opetuspotilaaksi, mikäli katsotaan, ettei potilas tai hänen hoidontarpeensa ole opetuksen kannalta soveltuvaa. Opetusyksikkö viestii lähettäville tahoille tiiviisti potilastarpeestaan. Lähetepotilaiden lisäksi opetusyksikkö on sitoutunut hoitamaan Kuopion Niiralan alueen kaikki lapsipotilaat yhdessä Savonia AMK:n kanssa.

Opetusyksikköön ohjautuu sekä kokonaishoitopotilaita että toimenpideläheteellä tulevia potilaita. Toimenpideläheteellä tuleville potilaille tehdään vain kyseinen toimenpide. Yleisimmät toimenpideläheteet koskevat juurihoitoa ja purentakiskohoitoa. Kokonaishoitopotilaiden hoitopolku puolestaan alkaa laajasta suun tutkimuksesta, ja potilaalle toteutetaan suun kokonaishoito eri osa-alueineen hänen toiveitaan kuunnellen. Suun ja purentaelimen tutkimusta täydennetään esimerkiksi tarvittavin kuvantamistutkimuksin. Potilaille tehdään parodontologisia anti-infektiivisiä hoitoja, tarvittava korjaava kariologinen hoito ja juurihoidot, mahdolliset hampaiden poistot, protetiikka ja purentafysiologinen hoito sekä limakalvosairauksien hoito. Omahoidon ohjaus, konsultaatiot, lisätutkimukset ja kuvantamistutkimukset ovat myös osa kokonaishoitoa. Kliinisessä hoitoharjoittelussa kaikki hammaslääketieteen erikoisalajat ovat edustettuina.

Opetusyksikössä on käytössä vastaava hinnasto kuin suun terveydenhuollon peruspalveluissa, mutta kaikista käyntimaksuista ja toimenpiteistä on sovittu -20 % alennus. Alennus ei koske perumattomasta poisjäännistä aiheutuvaa maksua. Mahdollisten hammaslaboratorioista tilattavien proteettisten töiden laskutus toteutuu kunkin hammaslaboratorion oman hinnaston mukaisesti. Potilas vastaa näistä kustannuksista itse.

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

4.4 Työvuorosuunnittelu ja henkilöstön toiminta

Työvuorojen suunnitteluun käytössä on SiSo-sijoitussovellus. Työvuorot suunnitellaan kolme kuukautta etukäteen. Päävirkaisten hammaslääkäriopettajien työajanseuranta toteutuu Nepton-järjestelmän kautta. Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä hammaslääketieteen opiskelijat työskentelevät kahdessa vuorossa, joko aamupäivä- tai iltapäivävuorossa. Hammaslääkäriopettajien työvuorot suunnitellaan tämän mukaisesti. Hammaslääkäriopettajille suunnitellaan joko kliininen työvuoro, joka tarkoittaa hammaslääketieteen opiskelijoiden ohjaamista klinikkasalissa, tai niin sanottu paperityövuoro eli kirjallinen työvuoro, joka tarkoittaa potilasasiakirjojen tarkastamista ja esimerkiksi mahdollisten hoitosuunnitelmien tekemistä. Molempia vuoroja jaetaan suhteessa hammaslääkäriopettajan työaikaan, ja yleisenä käytäntönä on, että kolmea kliinistä työvuoroa kohden on yksi kirjallinen työvuoro.

Hammaslääkäriopettajilla on mahdollisuus osallistua talon sisäisiin ja ulkopuolisiin koulutuksiin Pohjois-Savon hyvinvointialueen yhteisten säädösten mukaisesti. Kerran kuukaudessa järjestetään kliinisen opetuksen kokous, johon osallistuu koko paikalla oleva hammaslääkärihenkilöstö niin opetusyksiköstä kuin yliopistolta. Tämän lisäksi on Suu- ja leukasairauksien poliklinikan ja opetusyksikön yhteinen henkilöstömeeting noin joka toinen kuukausi. Joka viikko järjestetään myös koko Suu- ja leukasairauksien poliklinikan ja opetusyksikön henkilöstölle avoin Tieteellinen meeting sisäistä koulutusta varten.

Pohjois-Savon hyvinvointialue on palveluorganisaatio, jossa työntekijä noudattaa hygieniaoheita sekä pukeutuu ja käyttäytyy palveluorganisaation vaatimusten mukaisesti. Vastuulliseen ja ammatilliseen toimintaan kuuluvat asianmukainen käsihygienia, aseptiset työtavat, työ- ja suojavaatteiden oikea käyttö sekä omasta terveydestä ja siisteydestä huolehtiminen. Eettisesti merkityksellistä on luottamuksellinen tietojen salassapito, kollegiaalisuus ja toisten ammattiryhmien kunnioittaminen. Nämä vaatimukset koskevat niin hammaslääkäriopettajia kuin hammaslääkäriopiskelijoita, ja opetusyksikössä on erityisen tärkeää toimia hyvänä esimerkkinä ja mallina opiskelijoille.

4.5 Kliininen hoitoharjoittelu ja sen sisältö

Opiskelijat siirtyvät kliiniseen hoitoharjoitteluun opiskeltuaan kaksi vuotta teoriaopintoja ja harjoiteltuaan kliinistä työskentelyä yliopiston Simulaatiosalissa. Simulaatiosalissa tapahtuvat harjoitustyöt jatkuvat kuitenkin myös koko kliinisen vaiheen ajan. Opiskelijat siirtyvät kliiniseen hoitoharjoitteluun kolmannen vuoden syksyllä. Heiltä edellytetään niin sanotun klinikkakynnyksen täyttämistä, eli jotta

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

kliiniseen hoitoharjoitteluun voi siirtyä, tietyt peruskurssit tulee olla suoritettuina. Mikäli näitä kursseja ei ole suoritettuna, klinikkaan voi tulla työskentelemään vain avustavassa roolissa. Yliopisto viestii tiiviisti opetusyksikölle klinisen hoitoharjoittelun aloittamiseen liittyvissä asioissa.

HL3 opiskelijat työskentelevät opetusyksikössä pareittain, jolloin he sopiva yhdessä käytettävissä olevien kliinisten hoitoharjoittelun vuorojen jakamisesta. HL4 ja HL5 opiskelijat työskentelevät pääasiassa yksin, mutta heillä on mahdollisuus suorittaa esimerkiksi proteettisia töitä pareittain tai pienryhmissä. Myös osa poliklinikkatyöskentelystä kuten LS16 toteutetaan pareittain.

Potilasjako jakaa potilaat opiskelijoiden ajanvarauskirjojen jonoille heidän tarpeiden ja toiveiden mukaisesti. Tarpeet ja toiveet kukin opiskelija kirjaa itse klinisen hoitoharjoittelun eLearn-sivuston Excel-taulukkoon. Opiskelija on velvoitettu päivittämään tätä taulukkoa vähintään kahden viikon välein. Opiskelija kutsuu potilaat hoitoon jonolta itsenäisesti. Tämä tarkoittaa ajanvaraamista niin itse opiskelijalle kuin opettajalle. Hammaslääkäriopettajien työvuorot ovat opiskelijoiden nähtävissä SiSo-sijoitussovelluksessa, ja jokaisella hammaslääkäriopettajalla on oma sähköinen ajanvarauskirja Oberonissa. Suurin osa klinisen hoitoharjoittelun tutkimuksista ja toimenpiteistä vaatii opettaja-ajan varaamisen. Opiskelijoita on ohjeistettu, että esimerkiksi tammikuun 2025 jonolla oleviin potilaisiin tulee ottaa yhteys tammikuun 2025 aikana.

Ennen klinisen hoitoharjoittelun aloittamista opiskelijoille järjestetään perehdyttävä propedeuttinen kurssi, jossa käydään läpi laajasti kaikki kliniseen hoitoharjoitteluun liittyvä ohjeistus. Oppiainekohtaiset ohjeet käydään läpi pääasiassa jokaisen oppiaineen omilla yliopiston kursseilla ja luennoilla. Jokaiselle vuosikurssille järjestetään lisäksi kerran kuukaudessa erillinen klinikkainfo. Klinikainfossa käydään läpi uusia ja päivitettyjä ohjeita, ajankohtaisia asioita ja käsitellään opiskelijoiden keskuudessa herääviä kysymyksiä.

Opiskelijat vastaavat potilaiden hoidoista pitkälti itsenäisesti. Jokainen potilas on jonkun kandin niin sanottu oma potilas. Kuitenkin viime kädessä hoidon toteutumisesta ja laadusta vastaa hammaslääkäriopettaja. Ennen jokaista toimenpidettä pyydetään opettajan lupa kyseiselle toimenpiteelle, ja toimenpiteen välivaiheet ja lopputuloksen tarkastaa ja hyväksyy aina hammaslääkäriopettaja. Lisäksi vaativimmat toimenpiteet opiskelijan on mahdollista tehdä hammaslääkäriopettajan johdolla mestari-kisälli –periaatteen mukaisesti.

Vaativien potilaiden hoitosuunnitelmia varten opetusyksikössä järjestetään erillisiä hoitosuunnitelmakokouksia. Hoitosuunnitelmakokouksiin osallistuvat eri erikoisalojen opettajat. Kokouksessa opiskelija esittelee potilastapauksen hammaslääkäriopiskelijoille, ja tavoitteena on saada eri erikoisalojen keskustelun

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

tuloksena yksi kaikkien hyväksymä hoitosuunnitelma, jota opiskelija lähtee toteuttamaan. Tällä pyritään varmistamaan, ettei opiskelija jää liian haastavien tai laajojen hoitokokonaisuuksien kanssa yksin. Potilaiden hoitokokonaisuudet opetusyksikössä ovat usein laajoja, ja on mahdollista, että sama potilas on hoidossa opiskelijalla koko hänen kliinisen hoitoharjoittelunsa ajan.

Kliinisen hoitoharjoittelun työajat ovat aamupäivisin klo 8.15-11.00 ja iltapäivisin klo 12.30-15.00. Molempien vuorojen päätteeksi on varattu noin 30 minuuttia aikaa kirjaamiselle, oman hoitoyksikön siivoamiselle ja mahdollisille konsultaatioille sekä muille kirjallisille töille.

4.6 Opiskelijoiden arviointi

Kliininen hoitoharjoittelu on läsnäolopakollista. Yliopiston ohjeiden mukaisesti 10 % poissaolo on sallittu, ja tämän ylittävä osuus tulee korvata. Läsnäoloa seurataan työvuoroittain vaihtuvalla qr-koodilla, jonka opiskelija lukee omalla puhelimellaan aina klinikkavuoron aluksi. Kliininen hoitoharjoittelu on merkittävä osa opintoja, ja vuosikurssista riippuen sen laajuus on 12-18 op.

Opiskelijoiden toimintaa kliinisessä hoitoharjoittelussa arvioidaan tiiviisti. Opiskelijoilla on käytössä arviointivihkot, joihin he pyytävät jokaisesta hyväksytystä välivaiheesta hammaslääkäriopettajan allekirjoituksen päivämäärällä, sekä sanallisen palautteen työn laadusta.

Jokainen vuosikurssi on jaettu tämän lisäksi seitsemään pienryhmään, ja jokaisella ryhmällä on oma nimetty arviointiopettaja. Tämän lisäksi jokaiselle pienryhmälle on nimetty oma arvioinnista vastaava hammashoitaja. Hammashoitaja ja arviointiopettaja keskustelevat tiiviisti hammaslääkäriopiskelijan suoriutumisesta kliinisessä hoitoharjoittelussa. Arviointiopettaja käy vuosittaiset arviointikeskustelut läpi yhdessä hänelle nimettyjen opiskelijoiden kanssa. Arviointikeskustelujen yhteydessä opiskelija suorittaa myös itsearviointia.

Arviointitiimi, jossa on edustus jokaisesta oppiaineesta, käy vielä yhdessä läpi vuosittain kaikki opiskelijat ja heidän suoriutumisensa kliinisessä hoitoharjoittelussa. Tämän keskustelun pohjalta päätetään muun muassa viransijaisuuskelpoisuuden myöntämisestä ja opiskelijan valmiuksista valmistua ja siirtyä syventävään käytännön harjoitteluun.

Opiskelijoiden arvioinnissa otetaan huomioon läsnäolon toteutuminen sekä suoritteiden laadullinen ja määrällinen riittävyys. Suoritemäärien toteutumista seurataan WinHIT-raportin ja arviointikirjan perusteella. Laadullinen arviointi tapahtuu arviointikirjan kommenttien ja yleisen keskustelun pohjalta. Suu- ja leukasairauksien opetusyksikössä on laadittu tietyt oppiainekohtaiset määrälliset

Suu- ja leukasairauksien opetusyksikkö
141756

15.1.2025

suoritevaatimukset, mutta näitä enemmän arvioinnissa painotetaan laadullisten vaatimusten toteutumista, luotettavaa ja kollegiaalista toimintaa sekä hammaslääkäriksi kasvamista. Arviointia ohjaa Kansallisen kliinisen arvioinnin työryhmän (KLART) laatimat osaamistavoitteet, jotka perustuvat Association for Dental Education in Europe (ADEE) osaamistavoitteisiin. Näissä painotetaan ammatillisuutta, vaikuttavaa kliinistä toimintaa, potilaan hoitoa ja suun terveyden ylläpitoa sekä hammaslääkärinä toimimista yhteiskunnassa.